Lietas Nr. C32268011
Lietas arhīva Nr. C-0760-13/29

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 6.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesnese I.Celmiņa,

ar sekretāri L.Miezīti,

piedaloties prasītājam /pers. C/, atbildētājam /pers. D/ un atbildētāja /pers. E/ pārstāvei zvērinātai advokātei Santai Libertei,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. D/ un /pers. E/ par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2011.gada 1.martā Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā /pers. C/ iesniedzis prasības pieteikumu pret /pers. D/, /pers. E/ un /pers. G/ par zaudējumu piedziņu, lūdzot tiesu:

- atzīt par spēkā neesošu pilnvarnieka /pers. E/, /personas kods/, rīcību, kas saistīta ar uzdevuma došanu zvērinātam tiesu izpildītājam J.Stepanovam, naudas līdzekļu pārskaitījumiem veiktiem 2009.gada 12.martā;

- piedzīt no /pers. E/ ar neuzdotas lietvedības ietvaros nodarītos zaudējumus Ls 1946,40;

- atzīt par atprasītu no /pers. D/, /personas kods/, naudas summu Ls 35795,15 kā neesošu parādu;

- piedzīt no /pers. D/ nodarītos zaudējumus Ls 3892,83;

- piedzīt no /pers. G/ bez tiesiska pamata saņemtos naudas līdzekļus Ls 17898,07;

- piedzīt no /pers. G/ likumiskos procentus Ls 1789,80;

- piedzīt no atbildētājiem solidāri tiesas izdevumus.

Prasība pamatota ar Civilprocesa likuma 1., 23., 24., 26.pantu, 28.panta septīto daļu, 43., 34.pantu, 41.panta pirmo daļu, 127., 128.pantu, 137.-138.panta pirmās daļas 7.punktu, Civillikuma 1811., 1842., 1943., 2300., 2301., 2302., 2303., 2333., 2391., 2371., 1770.-1773., 1784., 1775., 1779., 2389., 1759., 1765.pantu.

[1.1] Prasībā norādīts, ka 2009.gada 23.februārī prasītājs atbildētājam /pers. E/ izsniedzis Ģenerālpilnvaru, kas reģistrēts zvērināta notāra Anitas Elksnes aktu un apliecinājumu reģistrā ar Nr.1246, ar ko pilnvarojis /pers. E/ pārstāvēt prasītāju visās tiesu instancēs, valsts un pašvaldību institūcijās un administratīvajās iestādēs. Prasītājs norāda, ka ar minēto ģenerālpilnvaru nav pilnvarojis /pers. E/ izdarīt un saņemt maksājumus.

2006.gada 13.oktobrī prasītājs no sava konta Nr./konta numurs/ AS „Hansabanka" (tagad AS „Swedbank") ieskaitījis naudas summu Ls 53694,22 Rīgas apgabaltiesas zvērināta tiesu izpildītāja J.Stepanova kontā Nr./konta numurs/. Šo summu kā aizdevuma ieskaitījumu prasītājs bija saņēmis no atbildētāja /pers. D/, ko pamato bankas konta izraksta ieraksti. Minētā naudas summa tika ieskaitīta saistībā ar civillietu Nr.PAC-0262. Tā kā šī civillieta 2009.gada 25.februārī tika izbeigta ar Augstākās tiesas lēmumu, tad šiem naudas līdzekļiem zuda pamats atrasties pie zvērināta tiesu izpildītāja J.Stepanova, un tie bija jāatskaita atpakaļ prasītāja kontā.

Prasītājs norāda, ka neskatoties uz to, ka /pers. E/ nebija pilnvarots veikt darījumus ar viņa naudas līdzekļu pārvaldīšanu un dot jebkādus rīkojumus attiecībā uz to novirzīšanu kādos bankas kontos, viņš 2009.gada 12.martā iesniedza iesniegumu zvērinātam tiesu izpildītājam J.Stepanovam ar norādījumu, kādām personām un cik liela naudas summa pārskaitāma.

Tiesu izpildītājs, pamatojoties uz minēto iesniegumu, naudas summu Ls 35796,15 pārskaitīja uz /pers. D/ norēķinu kontu, bet Ls 17898,07 uz /pers. J/ norēķinu kontu. Prasītājs uzskata, ka tādā veidā pilnvarnieks /pers. E/ patvaļīgi rīkojies ar prasītāja naudas līdzekļiem. Paskaidro, ka šādu atsevišķu uzdevumu vai norādījumus /pers. E/ par to, lai viņš tiesu izpildītājam J.Stepanovam iesniegtu iesniegumu par naudas līdzekļu virzību prasītājs nav devis.

Prasītājs atsaucas uz Civillikuma 2300., 2303. un 2333.pantu, norādot, ka pilnvarnieks ne tikai darbojies ārpus pilnvarojuma, bet arī nav pievērsis lietām vislielāko rūpību un rīkojies galēji nevīžīgi, vieglprātīgi, lai neteiktu kaitnieciski, pārskaitot prasītāja naudas līdzekļus personai, kurai uz tiem nav nekādu tiesību. Šādas pilnvarnieka rīcības rezultātā prasītājam nodarīti zaudējumi un kaitējums, kuru atbildētājam ir pienākums atlīdzināt saskaņā ar Civillikuma 2333.pantu un Civillikuma pantiem, kas paredz zaudējumu atlīdzināšanas pienākumu.

Prasībā norādīts, ka jau 2009.gadā /pers. D/ bija saņēmis savā kontā aizdotās summas daļu, t.i. Ls 35796,15, tomēr 2010.gada 28.maijā /pers. D/ iesniedza Rīgas komerciālo strīdu šķīrējtiesā prasības pieteikumu par parāda Ls 53800 piedziņu un prasība lietā Nr.2010/06/1 tika apmierināta.

Pamatojoties uz Rīgas rajona tiesas 2010.gada 10.septembrī izdoto izpildu rakstu Nr.3-12/3525 par Ls 55489,18, ko sastāda atbildētāja /pers. D/ uzrādītais parāds Ls 53800 apmērā, tiesāšanās izdevumi Ls 1485,88 apmērā, tiesas izdevumi Ls 203,30, zvērināta tiesu izpildītāja Ilga Keršteine izpildu lietā Nr.397-C53/2010 sagatavoja Priekšlikumu nolēmumu izpildīt labprātīgi. Aprēķinā norādītā summa sastāda Ls 59650,73, ko veido piedziņas summa Ls 55489,18, tiesu izpildītāja izdevumi Ls 4161,55.

Prasītājs norāda, ka tiesas lēmums stājās spēkā nekavējoties un nav pārsūdzams, līdz ar to lēmumu viņam nebija iespējams pārsūdzēt, lai gan prasītāja rīcībā ir pierādījumi, ka tas nav pamatots. Atbildētājs /pers. D/, rīkodamies ļaunā nolūkā un pretēji labai ticībai, cerēja iedzīvoties uz prasītāja rēķina, tajā skaitā iesniedza šķīrējtiesai nepatiesus apgalvojumus.

Saskaņā ar Civillikuma 2391.pantu, nevienam nav tiesības netaisni iedzīvoties otram par ļaunu un uz tā rēķinu. Diemžēl, atbildētājs /pers. D/ to centies realizēt, t.i., pieprasīt no prasītāja vēlreiz summu, kuru jau vienreiz saņēmis.

Prasītājs uzskata, ka šajā gadījumā saskaņā ar Civillikuma 2371.pantu ir notikusi maldība par faktisko parāda summu (saistības saturu). Tā kā /pers. D/ jau daļu parāda (Ls 35796,15) ir atguvis, tad attiecīgi šo summas daļu viņš otrreiz prasīt nevar. Atprasījuma tiesība pielaižama gadījumā, kad parāds tiešām pastāvējis, bet to izpildot notikusi maldība par parāda saistības saturu.

Ievērojot faktu, ka parāds, kuru /pers. D/ uzdevis kā neatdotu, tomēr daļēji bija atdots, prasītājs uzskata, ka šāda viņa rīcība ir pretrunā ar Civillikuma ievada daļas 1.pantu un ir prettiesīga. Prettiesīgu darbību likums neaizsargā, tāpat kā neaizsargā ļaunticīgu darbību.

Prasītājs norāda, ka ar /pers. D/ rīcību viņam radīti lielāki izdevumi, tādā veidā radot prasītājam materiālu kaitējumu, kas ir atlīdzināms saskaņā ar Civillikuma 1635., 1641., 1775. un 1779.pantu. Prasībā ir iekļauts zaudējumu aprēķins.

[2] 2011.gada 14.novembrī Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā prasītājs iesniedzis **prasības pieteikuma papildinājumus** (1.sējuma 162.-164.lapa), kuros papildus kā atbildētāji norādīti zvērināts tiesu izpildītājs Jānis Stepanovs un zvērināta tiesu izpildītāja Ilga Keršteine. Tiesai tiek pieteikti šādi prasījumi par labu /pers. C/:

- piedzīt solidāri no atbildētājiem /pers. E/, /pers. D/ un zvērināta tiesu izpildītāja J.Stepanova nodarītos zaudējumus Ls 3892,83;

- piedzīt solidāri no atbildētājiem /pers. E/, /pers. G/ un zvērināta tiesu izpildītāja J.Stepanova bez tiesiska pamata pārskaitītos un saņemtos naudas līdzekļus Ls 17898,07 apmērā;

- piedzīt solidāri no atbildētājiem /pers. E/, /pers. G/ un zvērināta tiesu izpildītāja J.Stepanova likumiskos procentus Ls 1789,80 apmērā.

Prasības pieteikuma papildinājumi pamatoti ar Civillikuma 1., 1669., 1672., 1674., 1770., 1771.pantu.

[3] Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2012.gada 5.marta lēmumu (1.sējuma 183.-184.lapa) civillieta /pers. C/ prasībā pret /pers. D/, /pers. E/, /pers. G/ un zvērinātiem tiesu izpildītājiem Jāni Stepanovu un Ilgu Keršteini par zaudējumu piedziņu nosūtīta izskatīšanai pēc piekritības Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai, pamatojoties uz Tiesu izpildītāju likuma 39.panta otro daļu.

[4] 2013.gada 18.jūnijā prasītāja pārstāve Rīgas apgabaltiesā iesniedza **prasības pieteikuma grozījumus** (2.sējuma 53.-54.lapa), lūdzot:

- piedzīt no /pers. E/ par labu /pers. C/ zaudējumus Ls 53694,22 apmērā par 23.02.2009. ģenerālpilnvarā Nr.1246 uzdoto lietu robežu pārsniegšanu;

- piedzīt no /pers. D/ par labu /pers. C/ naudas atprasījumu Ls 35796,15 apmērā, kas atrodas pie tā bez tiesiska pamata;

- piedzīt visus tiesāšanās izdevumus no /pers. E/ un /pers. D/.

Prasības grozījumi pamatoti ar Civillikuma 2289., 2291., 2298., 2309., 2304., 2305., 2376., 2377., 2381.pantu.

Prasības grozījumos norādīts, ka, pamatojoties uz to, ka atbildētājs /pers. E/ ir pārkāpis 23.02.2009. pilnvaras Nr.1246 robežas un veicis neuzdotas lietvedības darbības, kuras veikt nav saņēmis no prasītāja attiecīgu pilnvarojumu, prasītājam radīti zaudējumi Ls 53694,22 apmērā.

Atbildētājs /pers. D/ saskaņā ar Rīgas rajona tiesas 08.10.2010. izdoto izpildu rakstu Nr.3-12/3525, 2010 par Ls 55489,18 piedziņu

no prasītāja par 27.06.2006. aizdevuma līguma saistību neizpildi nodevis piedziņu darbībām zvērinātai tiesu izpildītājai Ilgai Karšteinei.

Piedziņa vērsta uz prasītājam piederošo nekustamo īpašumu /Nosaukums/, /adrese/, un /pers. D/ no 2011.gada 16.decembra ir minētā nekustamā īpašuma īpašnieks, ar ko ir apmierinājis savu prasījumu pret /pers. C/ par parāda samaksu no 27.06.2006. aizdevuma līguma izpildes. To apstiprina 2013.gada 18.jūnija zemesgrāmatas nodalījuma noraksts, kas pievienots pielikumā.

Līdz ar to atbildētājam /pers. D/ zūd tiesiskais pamats uz naudas Ls 35796,15 paturējumu, ko 2009.gada martā saņēmis no zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova pēc 2009.gada 12.marta pilnvarnieka /pers. E/ iesnieguma. Pamatojoties uz Civillikuma 2376.pantu prasītājam pret atbildētāju /pers. D/ ir atprasījuma tiesība par Ls 35796,15 naudas atdošanu.

[5] 2013.gada 18.jūnija tiesas sēdē prasītāja pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Iveta Bumbiere atsauca prasību pret /pers. G/, zvērinātu tiesu izpildītāju Jāni Stepanovu un zvērinātu tiesu izpildītāju Ilgu Karšteini.

[6] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2013.gada 18.jūnija lēmumu (2.sējuma 63.-65.lapa) **tika izbeigta tiesvedība prasības daļā** pretatbildētājiem zvērinātu tiesu izpildītāju Jāni Stepanovu un zvērinātu tiesu izpildītāju Ilgu Karšteini un /pers. G/.

Piedzīti no /pers. C/, /personas kods/,zvērinātas tiesu izpildītājas Ilgas Karšteines,/personas kods/, labā izdevumi par advokāta pakalpojumiem Ls 254,10 (divi simti piecdesmit četri lati un 10 sant.).

[7] 2013.gada 17.jūlijā atbildētājs /pers. E/ ir sniedzis **paskaidrojumus uz prasības pieteikuma grozījumiem** (2.sējuma 66.-68.lapa), norādot, ka prasību daļā, kurā /pers. C/ līdz piedzīt no /pers. E/ zaudējumus Ls 53694,22 apmērā par 23.02.2009. ģenerālpilnvarā Nr.1246 uzdoto lietu robežu pārsniegšanu, uzskata par nepamatotu.

Atbildētājs neapstrīd, ka /pers. C/ 2009.gada 23.februārī izsniedza ģenerālpilnvaru, ar kuru pilnvaroja /pers. E/ pārstāvēt /pers. C/ visās tiesu iestādēs, valsts un pašvaldību institūcijās un administratīvajās iestādēs. Ģenerālpilnvara kā notariālais akts parakstīta pie zvērinātas notāres Anitas Elksnes un iereģistrēts zvērinātas notāres notariālo aktu grāmatā ar Nr.1247.

Norāda, ka prasītāja iesniegtā pilnvaras kopija neatbilst zvērinātas notāres paskaidrojumiem pievienotajam pilnvaras notariālā akta izrakstam, līdz ar to secināms, ka 2009.gada 23.februāra pilnvaras kopijas, kurās nav pilnvarojuma saņemt naudas līdzekļus, ir viltojums un atbilstoši Civilprocesa likuma 179.panta trešajai daļai dokuments izslēdzams no pierādījumiem un par šo faktu ir informējams prokurors.

Atbildētājs norāda, ka viņš darbojas vienīgi saskaņā ar izsniegto pilnvarojumu un pilnvarojuma robežās, ievērojot pilnvaras devēja intereses.

Viņš kā pilnvarnieks ticis informēts, ka 2006.gada 27.jūnijā starp /pers. D/ un /pers. C/ tika noslēgts aizdevuma līgums, saskaņā ar kuru aizdevējs /pers. D/ izsniedza /pers. C/ naudas līdzekļus. Aizdevuma līguma un no tā izrietošo vienošanās mērķis - izpirkuma tiesību realizācijai attiecībā pret /pers. N/ un /pers. O/.

Saskaņā ar /pers. E/ rīcībā esošo informāciju, /pers. D/ ir izsniedzis /pers. C/ aizdevumu vairāk kā Ls 500000 apmērā. Līdz ar to naudas līdzekļi Ls 53694,22 apmērā, kas bija ieskaitīti zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova depozīta kontā, bija /pers. D/ naudas līdzekļi.

Atbildētājs paskaidro, ka /pers. C/ viņam personīgi uzdeva, lai zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova depozīta kontā ieskaitītie naudas līdzekļi tiktu pārskaitīti /pers. C/ kreditoram /pers. D/ un viņa kreditoram /pers. G/.

2009.gada 5.martā atbildētājs kā /pers. C/ pilnvarotā persona saņēmis arī /pers. D/ iesniegumu, kurā lūgts viņam pārskaitīt naudas līdzekļus, kas atrodas zvērināta tiesu izpildītāja norēķinu kontā, daļēji dzēšot /pers. C/ parādsaistības un vienlaicīgi tika saņemts iesniegums ar lūgumu naudas līdzekļus Ls 17898,07 apmērā, kas atrodas zvērināta tiesu izpildītāja J.Stepanova norēķinu kontā pārskaitīt /pers. G/, pret kuru /pers. D/ ir saistības, kas izriet no citiem līgumiem.

Tā kā /pers. E/ bija zināms par /pers. C/ parādsaistībām pret /pers. D/, rīkojoties saskaņā ar /pers. C/ mutiskiem norādījumiem un pilnvaras devēja interesēs, 2009.gada 11.martā zvērinātam tiesu izpildītājam tika iesniegts iesniegums ar lūgumu pārskaitīt Ls 35796,15 uz /pers. D/ norēķinu kontu un Ls 17898,07 uz /pers. J/ norēķinu kontu.

Naudas saistības izpildījumā nav svarīgi, vai izpildījumu dod parādnieks vai trešā persona parādnieka vietā (Civillikuma 1815.p.). Līdz ar to nebija tiesisku šķēršļu izpildīt /pers. D/ lūgumu daļu no naudas līdzekļiem pārskaitīt /pers. G/.

/pers. E/, kā pilnvarotajai personai, ir zināms, ka /pers. C/ nebija savu līdzekļu izpirkuma tiesību realizācijai, ko apliecina viņa bankas konta izraksts. /pers. C/ nav ieguldījis nevienu santīmu izpirkuma tiesību realizācijai, visus izdevumus maksāja /pers. D/ un viņa partneri. Visu aizdevumu, kuru saistību izpildē ieskaitāmi 2009.gada marta maksājumi, atdošanas termiņi bija iestājušies.

Civillikuma 1.panta ģenerālklauzula nosaka, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Atbildētājs norāda, ka nav šaubu, ka norēķināšanās ar kreditoriem ir godprātīga rīcība, kuru kā /pers. C/ pilnvarnieks īstenojis, lai /pers. C/ parāds pret kreditoriem tiktu, ja ne atdots pilnībā, tad vismaz samazināts.

Lai gan prasītājs norāda, ka ir pārkāptas pilnvarojuma robežas, atbildētājs, atsaucoties uz Civillikuma 2301.panta trešo daļu, uzskata, ka šajā gadījumā vienozīmīgi atzīstams, ka parādsaistību daļēja dzēšana ir pilnvaras devēja interesēs, jo par kreditoram atgriezto

daļu nepieaug līgumsods un nokavējuma procenti.

Prasītājam ar /pers. E/ darbībām netika nodarīti nekādi zaudējumi Civillikuma 1771. un 1772.panta izpratnē, jo saskaņā ar Civillikuma un tiesību doktrīnas atziņām par zaudējumu fakta konstatēšanu nepastāv priekšnoteikumi zaudējumu atlīdzināšanai.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civillikuma 1.pantu, 2301.panta trešo daļu, 1771., 1772., 1815.pantu, Civilprocesa likuma 15., 93., 178.pantu, 179.panta trešo daļu, atbildētājs /pers. E/ lūdz tiesu:

- noraidīt pilnībā /pers. C/ prasību par zaudējumu piedziņu no /pers. E/;

- izslēgt no pierādījumiem 2009.gada 23.februāra pilnvaras kopiju, kurā nav norādītas tiesības saņemt ar tiesvedību saistītos naudas līdzekļus;

- atzīt 2009.gada 23.februāra pilnvaras kopiju, kurā nav norādītas tiesības saņemt ar tiesvedību saistītos naudas līdzekļus, par viltotu un par viltojuma faktu paziņot prokuroram.

[8] **Tiesas sēdē** 2013.gada 25.oktobrī prasītājs uzturēja prasību uz prasībā un prasības pieteikuma grozījumos norādītajiem motīviem un pamata.

[8.1] Tiesas sēdē atbildētājs /pers. D/ neatzina prasību un sniedza paskaidrojumus, kasCivilprocesa likuma 166.panta kārtībā tika pievienoti protokolam (2.sējuma 76.lapa).

Paskaidrojumos norādīts, ka 2006.gada 27.jūnijā starp /pers. D/ un /pers. C/ tika noslēgts aizdevuma līgums, saskaņā ar kuru /pers. D/ izsniedza /pers. C/ naudas līdzekļus vairāk kā Ls 400000. Aizdevuma līguma un no tā izrietošo vienošanās mērķis - izpirkuma tiesību realizācijai attiecībā pret /pers. N/ un /pers. O/ un /pers. C/ hipotekārā kredīta dzēšanai.

Tā kā prasītājs neizmantoja pirmpirkuma tiesības attiecībā pret /pers. O/, tad atbildētājam kā kreditoram bija tiesības atgūt ieskaitītos līdzekļus.

2009.gada 5.martā /pers. D/ ir nodevis /pers. C/ pilnvarotajai personai /pers. E/ iesniegumu ar lūgumu pārskaitīt naudas līdzekļus, kas atrodas zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova norēķinu kontā /pers. D/, daļēji dzēšot /pers. C/ parādsaistības un vienlaicīgi lūdzot naudas līdzekļus Ls 17898,07 pārskaitīt /pers. G/, pret kuru /pers. D/ bija saistības, kas izriet no citiem līgumiem.

Naudas saistības izpildījumā nav svarīgi, vai izpildījumu dod parādnieks vai trešā persona parādnieka vietā (Civillikuma 1815.p.). Līdz ar to nebija tiesisku šķēršļu izpildīt /pers. D/ lūgumu daļu no naudas līdzekļiem pārskaitīt /pers. G/.

/pers. C/ nebija savas naudas izpirkuma tiesību realizācijai, ko apliecina viņa bankas konta izraksts. /pers. C/ nav ieguldījis nevienu santīmu izpirkuma tiesību realizācijai, visus izdevumus maksājis /pers. D/ un viņa partneri. Visu aizdevumu, kuru saistību izpildē ieskaitāmi 2009.gada marta maksājumi, atdošanas termiņi bija iestājušies.

Atbildētājs norāda, ka /pers. C/ savas saistības, kas pamatotas ar aizdevuma tiesiskajām attiecībām, pret viņu nav nokārtojis vēl joprojām. 2009.gadā no zvērināta tiesu izpildītāja J.Stepanova pārskaitītie naudas līdzekļi sedza tikai daļēji /pers. C/ parādu pret /pers. D/.

[8.2] Tiesas sēdē /pers. E/ pārstāve prasību neatzina un uzturēja tos argumentus un iebildumus, kas norādīti rakstveida paskaidrojumos uz prasības pieteikuma grozījumiem.

Motīvu daļa

[9] Uzklausījusipaskaidrojumuslietā, kā arī pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasība ir noraidāma.

[10] Prasītājs ir cēlis prasību pret /pers. E/ par zaudējumu piedziņu, kas viņam ir cēlušies no /pers. E/ kā viņa pilnvarnieka darbībām, dodot zvērinātam tiesu izpildītājam rīkojumu par naudas līdzekļu ieskaitīšanu atbildētājam /pers. D/ viņa parāda dzēšanai bez tiesiska pamata, un /pers. D/ par naudas līdzekļu atprasīšanu.

[11] Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic - katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

[12] Prasītājs 2011.gada 1.martā iesniegtajai prasībai ir pievienojis zvērinātas notāres Anitas Elksnes 2009.gada 23.februārī apstiprināto notariālā akta ģenerālpilnvaras pirmā izraksta kopiju, saskaņā ar kuru viņš pilnvaro /pers. E/, zvērinātu advokātu /pers. P/ un zvērinātu advokātu /pers. R/ pārstāvēt viņa intereses visās tiesu instancēs, valsts un pašvaldību institūcijās un administratīvajās iestādēs, ar visām tiesībām, kādas ar likumu piešķirtas prasītājam, sūdzības iesniedzējam, atbildētājam, trešajai personai vai cietušajai pusei, tai skaitā ar tiesībām piedalīties tiesas sēdēs, celt prasību, iesniegt sūdzības, pilnīgi vai daļēji atteikties no prasības, grozīt prasības priekšmetu un pamatu, atzīt prasību pilnīgi vai daļēji, celt pretprasību, noslēgt izlīgumu, nodot lietas šķīrējtiesai, pārsūdzēt tiesas nolēmumus apelācijas vai kasācijas kārtībā, parakstīt un iesniegt blakus sūdzību, *saņemt izpilddokumentus un iesniegt tos piedziņai, lemt par izpildu lietvedības izbeigšanu*, saņemt ar lietu saistīto tiesas nolēmumu un citu dokumentu norakstus, kā arī izmantot citas procesuālās tiesības, kādas pilnvarotājam piešķirtas saskaņā ar LR Civilprocesa likumu, parakstīt un iesniegt pilnvarotāja vārdā visus nepieciešamos iesniegumus, pieteikumus, prasības un citus dokumentus, saņemt no jebkurām institūcijām un iestādēm izziņas un citus dokumentus, kā arī kārtot citas nepieciešamās formalitātes.

Pilnvara izdota ar pārpilnvarojuma tiesībām un derīga līdz tās atsaukšanai. ģenerālpilnvara ir reģistrēta zvērināta notāra notariālo aktu

reģistrā ar Nr.1246 (1.sējuma 35.-36.lapa).

[12.1] Pēc zvērināta tiesu izpildītāja Jāņa Stepanova lūguma tiesa pieprasīja notariālā akta norakstu un 2013.gada 20.maijā zvērināta notāre Anita Elksne iesniedza /pers. C/ 2009.gada 23.februārī izdotās pilnvaras Nr.1246, lietvedības kārtībā apliecinātu norakstu uz četrām lapām, apliecinot, ka šis noraksts vārdu pa vārdam atbilst notariālajam aktam - pilnvarai reģ.Nr.1246, kas glabājas viņas arhīvā notariālo aktu grāmatā, 2009.gads, sējums Nr.12, 70.-73.lpp. (2.sējuma 38.- 40.lapa).

Saskaņā ar ģenerālpilnvaru /pers. C/ pilnvaro /pers. E/, zvērinātu advokātu /pers. P/ un zvērinātu advokātu /pers. R/ pārstāvēt viņa intereses visās tiesu instancēs, ar visām tiesībām, kādas ar likumu piešķirtas prasītājam, sūdzības iesniedzējam, atbildētājam, trešajai personai vai cietušajai pusei, tai skaitā ar tiesībām piedalīties tiesas sēdēs, celt prasību, iesniegt sūdzības, pilnīgi vai daļēji atteikties no prasības, grozīt prasības priekšmetu un pamatu, atzīt prasību pilnīgi vai daļēji, celt pretprasību, noslēgt izlīgumu, nodot lietas šķīrējtiesai, pārsūdzēt tiesas nolēmumus apelācijas vai kasācijas kārtībā, parakstīt un iesniegt blakus sūdzību, *saņemt izpilddokumentus un iesniegt tos piedziņai, lemt par izpildu lietvedības izbeigšanu, saņemt ar tiesvedību saistītos naudas līdzekļus,* ar lietu saistītos tiesas nolēmumu un citu dokumentu norakstus, kā arī izmantot citas procesuālās tiesības, kādas pilnvarotājam piešķirtas saskaņā ar LR Civilprocesa likumu, parakstīt un iesniegt pilnvarotāja vārdā visus nepieciešamos iesniegumus, pieteikumus, prasības un citus dokumentus, saņemt no jebkurām institūcijām un iestādēm izziņas un citus dokumentus, kā arī kārtot citas nepieciešamās formalitātes. Pilnvara izdota ar pārpilnvarojuma tiesībām un derīga līdz tās atsaukšanai.

[12.2] Salīdzinot prasītāja iesniegto pilnvaras kopiju un notāres iesniegto pilnvaras - notariālā akta norakstu, tiesa konstatē, ka, pirmkārt, prasītāja pilnvarā dokumenta sastādīšanas datums cipara formātā (23.02.20098.) atšķiras no notāres iesniegtajā norādītā - 23.02.2009. Otrkārt, daļā atšķiras pilnvarojuma saturs, kas sprieduma tekstā par šiem pierādījumiem ir ierakstīts slīprakstā.

Minētās atšķirības ir atzīstamas par būtiskām un liecina, ka prasītāja iesniegtā kopija neatbilst oriģinālam.

Civilprocesa likuma 178.panta trešā daļa noteic, ka zemesgrāmatu, notariālo un citu likumā noteiktajā kārtībā apliecināto aktu patiesīgumu nevar apšaubīt. Tos var apstrīdēt, ceļot atsevišķu prasību.

Tiesa atzīst, ka, ņemot vērā konstatētās atšķirības starp prasītāja un notāres iesniegtajām pilnvarām, prasītāja pilnvara nav pieļaujama lietā kā rakstveida pierādījums.

Ievērojot minēto, tiesa /pers. E/ piešķirto pilnvaru apjomu strīda izšķiršanā vērtē atbilstoši zvērinātas notāres iesniegtajam pilnvaras norakstam.

[13] Civillikuma 2289.pants noteic, ka ar pilnvarojuma līgumu viena puse (pilnvarnieks, uzdevuma ņēmējs) uzņemas izpildīt otrai (pilnvaras devējam, pilnvarotājam, uzdevuma devējam) - zināmu uzdevumu, bet pilnvaras devējs apņemas pilnvarnieka rīcību atzīt sev par saistošu. Civillikuma 2291.pants paredz, ka pilnvarniekam var uzdot ne vien vest atsevišķas un noteiktas lietas - ar speciālpilnvaru, - bet arī pārzināt visas pilnvarotāja lietas - ar universālpilnvaru, - kā arī tikai zināmas šķiras lietas - ar ģenerālpilnvaru.

Konkrētajā gadījumā prasītājs ar ģenerālpilnvaru /pers. E/ bija uzdevis pārstāvēt viņa intereses visās tiesu instancēs, kā arī saņemt ar tiesvedību saistītos naudas līdzekļus.

Pilnvarojuma līgums regulē pilnvarnieka un pilnvarotāja savstarpējās attiecības, kā arī ietver pilnvarnieka uzdevumus attiecībā pret trešajām personām, bet pilnvara dod pilnvarniekam tiesības stāties tiesiskajās attiecībās ar trešajām personām un darboties kā pilnvarotāja vietniekam. Pilnvara ir nepieciešama, lai apstiprinātu trešajām personām pilnvarnieka tiesības rīkoties pilnvarotāja vārdā un informētu par pilnvarniekam piešķirtā pilnvarojuma saturu un apjomu *(sk. Civillikuma komentāri: ceturtā daļa. Saistības tiesības. Autoru kolektīvs prof.K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā.-Rīga: Mans Īpašums, 1998, 576.lpp).*

[14] No /pers. C/ pilnvarotās personas /pers. E/ 2009.gada 11.marta iesnieguma zvērinātam tiesu izpildītājam Jānim Stepanovam redzams, ka pilnvarnieks, pievienojot iesniegumam ģenerālpilnvaras kopiju, ir lūdzis pārskaitīt daļu no iemaksātās naudas summas, tas ir, LVL 35796,15, uz /pers. D/ norēķinu kontu a/s /Nosaukums/, bet atlikušo daļu LVL 17898,07 pārskaitīt uz /pers. J/ norēķinu kontu a/s /Nosaukums/ (2.sējuma 32.lapa).

[14.1] Lietā nav strīda par to, ka minētie līdzekļi atradās tiesu izpildītāja depozītā kā prasītāja iemaksātā izpirkuma maksa civillietā Nr.C044332506 (PAC-262) /pers. C/ prasībā pret /pers. O/, ar trešo personu a/s /Nosaukums/ par izpirkuma tiesību atzīšanu un ievešanu nekustamā īpašuma valdījumā. 2009.gada 25.februārī Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta izbeidza tiesvedību lietā, jo /pers. C/ atsauca prasību (lietas numurs un gala nolēmums pārbaudīti pēc Tiesu informatīvās sistēmas datiem).

[14.2] Tāpat nav strīda, ka zvērināts tiesu izpildītājs ir izpildījis /pers. E/ kā pilnvarnieka rīkojumu par /pers. C/ naudas līdzekļiem.

[15] Prasītājs uzskata, ka viņam ir tiesības prasīt zaudējumu atlīdzību no /pers. E/, jo pilnvarnieks ir pārkāpis dotā pilnvarojuma robežas.

[15.1] Saskaņā ar Civillikuma 2303.pantu, ja pilnvarnieks bez viņam uzdotās lietas, izpildījis vēl kādu citu, tad viņš attiecībā uz to pakļauts noteikumiem par neuzdotu lietvedību.

Civillikuma 2332.pants aprobežo lietveža darbību tikai ar tām lietām, kuras tas ir iesācis vest. Atbilstoši 2333.panta saturam, lietvedis atbild par jebkuru zaudējumu, kuru tas ir pārstāvamajam ir nodarījis ļaunā nolūkā vai aiz neuzmanības.

Tādejādi, lai būtu pamats vērtēt prasībā norādītos zaudējumus, ir jāgūst apstiprinājums, vai konkrētajā gadījumā pilnvarnieka darbība ir uzskatāma par neuzdoto lietvedību.

[15.2] Atbildētāja /pers. E/ paskaidrojumos norādīto, ka viņam bija zināms, ka prasītājam depozītā ieskaitītos līdzekļus izpirkuma maksai par nekustamo īpašumu /Nosaukums/, kas atrodas Rīgas rajona Ādažos, kad.Nr./numurs/, bija aizdevis /pers. D/, apstiprina atbildētāja paskaidrojumiem pievienotā 2006.gada 27.jūnija vienošanās, kas noslēgta starp /pers. D/ un /pers. C/, 2.punkts (2.sējuma 29.lapa) un 2006.gada 27.jūnijā zvērinātas notāres Anitas Elksnes reģistrētais notariālais akts Nr.3685 par aizdevuma līguma noslēgšanu (2.sējuma 27.-28.lapa). Savukārt no 2007.gada 9.augusta aizdevuma līguma redzams, ka /pers. G/ ir aizdevis /pers. D/ Ls 17898,07.

[15.3] Prasītājs lietas izskatīšanas laikā nav cēlis iebildumus pret minētajiem dokumentiem. Tiesai arī nav ziņu, ka 2009.gada 11.martā, tas ir, laikā, kad /pers. E/ lūdza zvērinātam tiesu izpildītājam veikt pārskaitījumus, līgums un vienošanās būtu atzīti par spēkā neesošiem, atcelti vai grozīti. Turklāt lietā nav iesniegti pierādījumi, ka prasītājs pēc 2009.gada 11.marta būtu pārsūdzējis zvērināta tiesu izpildītāja rīcību, tam pieņemot un izpildot /pers. E/ iesniegumu par naudas līdzekļu pārskaitīšanu.

[15.4] No 2009.gada 5.marta /pers. D/ iesnieguma /pers. C/ redzams, ka atbildētājs ir lūdzis prasītāju pārskaitīt viņam kā kreditoram līdzekļus no zvērināta tiesu izpildītāja konta, lai dzēstu prasītāja parāda saistības (2007.gada 2.jūlija aizdevuma līgums, 2009.gada 4.marta Rīgas rajona tiesas lēmums par saistības bezstrīdus piespiedu izpildīšanu), par vēstules saņemšanu ir parakstījies /pers. E/ (2.sējuma 30.lapa).

No 2009.gada 5.marta /pers. D/ iesnieguma /pers. C/ pilnvarotajam pārstāvim /pers. E/ redzams, ka atbildētājs ir lūdzis ņemt vērā viņa parādsaistības pret /pers. G/ un dot uzdevumu tiesu izpildītājam J.Stepanovam par depozīta summas daļas LVL 17898,07 pārskaitīšanu uz /pers. G/ kontu. Par vēstules saņemšanu ir parakstījies /pers. E/ (2.sējuma 31.lapa).

[15.5] Ņemot vērā, ka ģenerālpilnvarā /pers. E/ ir piešķirtas tiesības saņemt ar tiesvedību saistītos naudas līdzekļus, tiesa secina, ka pilnvarniekam 2009.gada 11.martā bija tiesības saņemt no tiesu izpildītāja depozītā ieskaitītos līdzekļus, jo iemaksātā summa bija saistīta ar nekustamā īpašuma pirkumu, kas bija strīdus priekšmets civillietā Nr.C044332506 (PAC-262).

[15.6] Tiesas ieskatā, vērtējot kopsakarā to, ka pilnvarniekam bija zināms, ka strīdus naudas līdzekļus /pers. D/ prasītājam bija aizdevis saistībā ar tiesvedību par izpirkuma tiesību izmantošanu, bet /pers. C/ bija atteicies šo izmantot, nav pamata /pers. E/ rīcību, pārskaitot šos līdzekļus, lai dzēstu pilnvardevēja parādsaistības, uzskatīt par neuzdoto lietvedību, kas ir veikta pretēji prasītāja interesēm.

[15.7] Tāpat tiesa nekonstatē juridisku pamatojumu Civillikuma 2304.panta piemērošanai, jo no prasības un lietā iesniegtajiem pierādījumiem neizriet, ka /pers. E/ kā pilnvarnieks būtu guvis sev labumu no pārstāvības.

[16] Prasītājs uzskata, ka /pers. D/, nododot piespiedu izpildei Rīgas rajona tiesas 2010.gada 8.oktobra izpildrakstu lietā Nr.3-12/3525,2010, un tā rezultātā iegūstot prasītājam piederošo īpašumu /Nosaukums/, Ādažu nov., ir apmierinājis savu prasījumu pret /pers. C/ pēc 2006.gada 27.jūnija aizdevuma līguma. Līdz ar to viņam nav tiesiska pamata paturēt LVL 35796,15, tas ir līdzekļus, kas 2009.gada 11.martā tika ieskaitīti no tiesu izpildītāja depozīta pēc /pers. E/ iesnieguma (2.sējuma 53.-54.lapa).

[16.1] Tiesa secina, ka minētie prasītāja apsvērumi liecina, ka viņš 2009.gada martā faktiski ir akceptējis pilnvarnieka darbības, daļēji dzēšot viņa parādsaistību pret /pers. D/.

[16.2] Civillikuma 2376.pants paredz, ka atprasījuma tiesības priekšmets ir vai nu tā atdošana, kas izpildīts bez attiecīgas saistības, vai, ja šis izpildījums vairs nepastāvētu, tā vērtības atlīdzība. Savukārt Civillikuma 2381.pants noteic, ka prasītājam jāpierāda, ka izpildījums izdarīts bez tiesiska pamata.

[16.3] No lietas materiāliem ir redzams, ka Rīgas rajona tiesas 2010.gada 8.oktobra izpildraksts lietā Nr.3-12/3525, 2010 ir izsniegts, pamatojoties uz Rīgas rajona tiesas 2010.gada 10.septembra lēmumu, ar kuru ir apmierināts /pers. D/ pieteikums par Rīgas komerciālo strīdu šķīrējtiesas 2010.gada 6.jūlija sprieduma nodošanu piespiedu izpildei (1.sējuma 47.-48.lapa). Lēmums ir stājies spēkā un ir izpildīts.

No Rīgas komerciālo strīdu šķīrējtiesas 2010.gada 6.jūlija sprieduma (1.sējuma 37.-44.lapa) redzams, ka /pers. D/ bija cēlis prasību par 2006.gada 27.jūnija aizdevuma līguma izpildi (aizdevuma summa LVL 430000), lūdzot piedzīt no /pers. C/ Ls 53800, tas ir, daļu no aizdevuma.

Ņemot vērā, ka prasījums šķīrējtiesā tika celts par nepilnu astoto daļu no 2006.gada 27.jūnija aizdevuma līgumā norādītās summas, tiesai nav pamata uzskatīt, ka LVL 35796,15 (ņemot vērā /pers. G/ ieskaitīto summu, faktiski LVL 53694,22), kurus /pers. D/ saņēma 2006.gada 11.martā kā daļēju parāda atmaksu no /pers. C/, ir uzskatāmi par šķīrējtiesā iesniegtā prasījuma izpildījumu.

Prasītāja apgalvojumi, ka viņš nav saņēmis aizdevumu no /pers. D/ neapstiprinās ar lietas materiāliem.

[16.4] Tādejādi visi uzskaitītie apstākļi liecina, ka /pers. E/ 2009.gada 11.martā bija tiesisks pamats veikt izpildījumu, atmaksājot /pers. D/ pilnvardevēja parādu LVL 53694,22. Savukārt prasītājs nav pierādījis, ka izpildījums izdarīts bez tiesiska pamata (Civillikuma 2381.pants).

[17] Izvērtējot noskaidrotos apstākļus, tiesa atzīst, ka atbildētāji ir pierādījuši savu iebildumu pamatotību saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas noteikumiem, līdz ar to prasības apmierināšanai nav pamata.

[18] Zvērināta notāre 16.05.2013. vēstulē tiesai (2.sējuma 38.lapa) ir pievienojusi savu paskaidrojumu Tieslietu ministrijai sakarā ar

/pers. C/ 23.02.2009. izsniegto ģenerālpilnvaru, tai skaitā arī par prasītāja rīcībā esošo kopiju, kuras saturs atšķiras no notariālā akta, un par ierosināto kriminālprocesu. Paskaidrojumā norādīts, ka kriminālprocesa ietvaros veiktā ekspertīze ir atzinusi, ka parakstu, izsniedzot ģenerālpilnvaru, ir izpildījis pats /pers. C/ (2.sējuma 48.lapa). Tā kā pierādījumi par pilnvaras viltojumu jau atrodas tiesībsargājošo institūciju rīcībā saistībā ar kriminālprocesu, tad tiesai nav pamata šajā lietā pieņemt lēmumu par viltojuma faktu, kā to lūdzis atbildētājs.

[19] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.*

Prasītājs no tiesas izdevumu samaksas ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2011.gada 21.marta lēmumu ir daļēji atbrīvots (1.sējuma 89.-90.lapa).

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs ir samaksājis valsts nodevu par prasību un pieteikumu par prasības nodrošināšanu Ls 50 (1.sējuma 94.-95.lapa), par prasības pieteikuma papildinājumiem un pieteikumu par prasības nodrošināšanu Ls 40 (1.sējuma 173.lapa), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 10 (1.sējuma 14.-15.lapa).

Tā kā prasība ir noraidīta, tad prasītājam netiek atlīdzināti minētie izdevumi.

[20] No lietas uzziņas par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem un Tiesu informatīvās sistēmas pavēstu uzziņas redzams, ka Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā paredzētie izdevumi par prasības pieteikuma nosūtīšanu atbildētājiem ir Ls 8,25, par pavēstu nosūtīšanu lietas dalībniekiem ir Ls 27,47, kopā Ls 35,72.

Ievērojot to, ka prasītājs, iesniedzot prasību tiesā, ir samaksājis par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem Ls 10, valsts ienākumos no prasītāja piedzenama nesamaksātā izdevumu daļa Ls 25,72 (35,72- 10).

No Ādažu novada domes 26.03.2013. Sociālā dienesta izziņas (2.sējuma 59.lapa) redzams, ka /pers. C/ laikā no 2013.gada 1.aprīļa līdz 2013.gada 30.septembrim bija piešķirts trūcīgas ģimenes statuss. Tiesa atzīst, ka ir pamats piemērot Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu un atbrīvot /pers. C/ no minēto izdevumus samaksas valsts ienākumos. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu uzņemas valsts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 193. un 194. pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

Noraidīt /pers. C/ prasību pret /pers. D/ un /pers. E/ par zaudējumu piedziņu.

Atbrīvot /pers. C/, /personas kods/, no ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu Ls 25,72 samaksas valsts ienākumos.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā. Pilns spriedums sastādīts 2013.gada 20.novembrī.

Tiesnese I.Celmiņa